

Ο αγωνιστής, ο οραματιστής, ο άνθρωπος

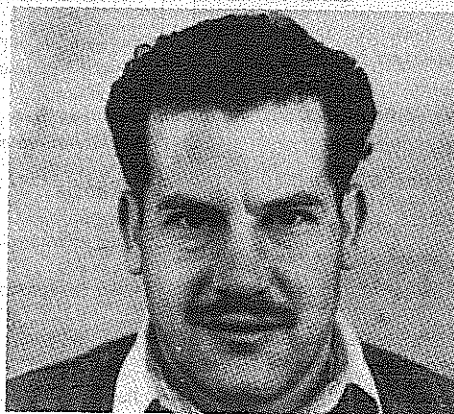

ΤΟΥ ΞΕΝΗ ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

« Η ανδρειοσύνη στα έθνη δεν μετριέται με το στρέμμα, με της καρδιάς το πύρωμα μετριέται και με το αίμα». Αυτή η σπουδαία ρήση του Έλληνα λόγιου της επαναστατικής περιόδου, ταιριάζει απόλυτα στην περίπτωση του εθνικού αγωνιστή και ήρωα της Ελευθερίας, Κυριάκου Μάτση, ο οποίος επέλεξε συνειδητά να πεθάνει όρθιος, παρά να ζει γοναπιστός. Όσα και να πει κανείς για τον βίο και την πολιτεία του Κυριάκου Μάτση, είναι λίγα για να αποτυπώσουν το μεγαλείο της θυσίας και της προσφοράς του.

Η απεριόριστη αγάπη του για τον άνθρωπο και την ατομική ελευθερία, τον οδηγούν σε μια έντονη κριτική στάση έναντι του κομμουνισμού και του κομματικού εκφραστή του στην Κύπρο που απαρνιόταν την ιδέα της πατρίδας, που καταργούσε την ατομική ελευθερία και μετατρέπει τον άνθρωπο σε μηχανήμα έτοιμο να εκτελέσει τις άνωθεν διαταγές. Μίλησε για τα ανθρώπινα δικαιώματα μεσούντος του δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, έξι χρόνια πριν από την έγκριση από τον ΟΗΕ της Παγκόσμιας Διακήρυξης των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων όντας μαθητής του γυμνασίου, πιστοποιώντας με τον καλύτερο τρόπο τη διορατικότητα και τη σοφία που τον διακατείχαν από τη νεαρή του ηλικία.

Με τον βίο και την πολιτεία του, ο Μάτσης απέδειξε πέραν πάσης αμφιβολίας ότι ήταν ένας αγνός ιδεολόγος, ένας γνήσιος ανθρωπιστής, ένας πραγματικός πατριώτης. Με ένα όνειρο έζησε, με έναν πόθο σκοτώθηκε, να δει την αγαπημένη του Κύπρο ενωμένη με τον μητρικό κορμό. Ο πόθος του για

“
**Ο βίος και η Πολιτεία του
 Κυριάκου Μάτση θα πρέπει να
 διδάσκεται στα ελληνικά σχολεία
 ως πρότυπο μάθημα για τη
 γαλούχηση και τη
 διαπαιδαγώγηση των παιδιών μας**
 ”

απελευθέρωση από τον αγγλικό ζυγό εκδηλώθηκε έντονα κατά τη διάρκεια της φοιτητικής του δράσης στη Θεσσαλονίκη. Σε αυτούς που του αντιπρότασαν το επιχείρημα ότι η Ελλάδα είναι φτωχή και καταστρεμμένη, ενώ η Αγγλία είναι μια πλούσια αυτοκρατορία, απαντούσε με πάθος: «Προτιμούμε τα ράκη της μητρός Ελλάδος, παρά την πορφύραν της μητρυιάς». Με την περάτωση των σπουδών του, η εμπλοκή του στη διαφώτιση του αγροτικού κινήματος ήταν ενεργός και η μεταλαμπάδευση της επιστημονικής του γνώσης

στους Κύπριους αγρότες ήταν θαυμαστή. Εργάστηκε με ζήλο για την άνοδο της κυπριακής αγροτιάς και εργατιάς. Περίοδευε στα γύρω χωριά κάνοντας διαλέξεις και διδάσκοντας τους γεωργούς τις σύγχρονες καλλιεργητικές μεθόδους. Η δράση του στον εθνικοαπελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ, και τα έργα του στον καθημερινό στίβο, αντικατοπτρίζουν το στίγμα και το μέτρο των εθνικών μας προσανατολισμών και των κοινωνικών μας αναζητήσεων. Ιδιαίτερα στη σημερινή εποχή της ηθικής παρακμής, της πνευματικής πείνας, της οικονομικής χρεοκοπίας και της λαϊκής εξαθλίωσης, ο βίος και η πολιτεία του Κυριάκου Μάτση αποτελεί μοναδικό φάρο για την κοινωνική ανασυγκρότηση και εθνική μας αναγέννηση.

Η σκληρά δοκιμαζόμενη Κύπρος, η δεινοπαθούσα Ελλάδα και ο Ελληνισμός ολόκληρος μπορούν να προσβλέψουν σε καλύτερες μέρες αν η σκέψη και το έργο του Κυριάκου Μάτση γίνει βίωμα και οδηγός της κυπριακής και ελληνικής νεότητας. Είναι δε βαθύτατη η πεποίθησή μου ότι ο βίος και η Πολιτεία του Κυριάκου Μάτση θα πρέπει να διδάσκεται στα ελληνικά σχολεία ως πρότυπο μάθημα για τη γαλούχηση και τη διαπαιδαγώγηση των παιδιών μας. Ευτυχώς υπάρχει αρκετό υλικό καταγραμμένο σε αξιόλογα βιβλία, στα οποία μπορεί να ανατρέξει ο κάθε ενδιαφερόμενος για να μυηθεί στους στοχασμούς και στους οραματισμούς ενός γενναίου ανδρός με πρωτοποριακές αντιλήψεις για την ανθρώπινη ύπαρξη, την πατρίδα και εν γένει την ανθρωπότητα, με κορωνίδα το κολοσσιαίο «Ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα αλλά περί αρετής». Αυτό θα είναι και το καλύτερο μνημόσυνο για τη θυσία του εκ Παλαιχωρίου Πιτσιλιάς ορμώμενου νέου, που συνειδητά έδωσε τη ζωή του για την ελευθερία και την πρόοδο της πατρίδας.

55 χρόνια από τον θάνατο του Κ. Μάτση

Η μαρτυρία του πρώην Κυβερνήτη της Κύπρου Sir John Harding, όπως καταγράφεται στο δίτομο έργο του Κλείτου Ιωαννίδη «Κυριάκος Μάτσης, ο οραματιστής»

“Κατά τη διάρκεια εκδήλωσης στο πολεμικό Μουσείο στο Λονδίνο τρεις Κύπριοι, που παρευρίσκοντο στην εκδήλωση, οι Δώρος Άλαστος, Ανδρέας Καραγιώργης και Δρ Όμπρος Χαπίπης, είχαν ημίωρη συνομιλία με τον πρώην Κυβερνήτη, Στρατάρχη Sir John Harding (1970). Διηγείται ο Ανδρέας Καραγιώργης στον Κλείτο Ιωαννίδη: ...Όταν στη συνέχεια ρωτήσαμε τον Κυβερνήτη αν είχε κάποιο τον οποίο εκτιμούσε ιδιαίτερα στην Κύπρο, σκέφτηκε λίγο, τα μάτια του περιστρέφονταν πολύ γρήγορα, και λέει: «Ναι, ο Κυριάκος Μάτσης. Είχα πληροφορίες από την Υπηρεσία Πληροφοριών μας ότι ήταν ένας πολύ σκεπτόμενος, πολύ μορφωμένος, πολύ θετικός και φιλοσοφημένος άνθρωπος. Με βάση τις πληροφορίες αυτές αποφάσισα να τον συναντήσω, όταν μου είπαν ότι είχε συλληφθεί και εκρατείτο στα ανακριτήρια Ομορφίτας (Γενάρης 1956).

«Όταν αποφάσισα να τον συναντήσω, μου τον έφεραν, ήταν ταλαιπωρημένος. Εγώ καθόμουν. Του πρόσφερα καρέκλα να καθίσει, αλλά δεν κάθισε. Στάθηκε μπροστά μου, αναγκάστηκε και σηκώθηκα κι εγώ για να του δείξω ότι τον θεωρούσα ως έναν ίσο με μένα συνομιλητή. Οπότε έκατσε κι εκείνος. Του είπα ότι η Κύπρος άξιζε καλύτερη τύχη, ότι πρέπει να βρεθούν άνθρωποι που σκέπτονται και την αγαπούν για να δώσουν μια λύση. Του είπα ότι πρέπει να συνεργαστεί μαζί μας για το καλό της Κύπρου κλη, και με τρόπο τον άφησα να καταλάβει ότι ο κακός δαίμονας της Κύπρου ήταν για μένα ο Διγενής και μερικοί γύρω από αυτόν που δημιούργησαν όλην αυτήν την κατάσταση. Και στη συνέχεια τού ζήτησα συνεργασία. Του υποσχέθηκα, μάλιστα, ότι αν ήταν διατεθειμένος να μας βοηθήσει να εντοπίσουμε αυτούς τους ανθρώπους, δεν θα τους σκοτώναμε, αλλά θα τους αναγκάζαμε να παραδοθούν και να εκδιωχθούν από την Κύπρο. Και τέλος ότι αυτός δεν θα έμενε χωρίς την ανάλογη αμοιβή. Εκεί στο τραπέζι όπου βρισκόμασταν, ο ένας από τη μια πλευρά κι άλλος από την άλλη, δίπλα βρισκόταν ένα μικρότερο τραπέζακι, στο οποίο είχαν βάλει έναν καφέ. Είχαμε κι ένα βαλιτσάκι, στο οποίο είχαμε ένα σεβαστό ποσό χρημάτων.

«Ο Μάτσης σηκώθηκε απότομα σαν να ήταν ελατήριο, στάθηκε και μου είπε κάτι στα ελληνικά, που δεν κατάλαβα». Ο Δώρος Άλαστος τον ρώτησε: «Ου περί χρημάτων τον αγώνα ποιούμεθα, αλλά περί αρετής;». Ο Χάρτινγκ λέει: «Μπορεί, αλλά στη συνέχεια μου είπε στα Αγγλικά ότι δεν πολεμούμε για χρήματα, για δόξα ή για θέσεις, αλλά για την αρετή. Στη συνέχεια θόλωσε το μάτι του Κυριάκου, θύμωσε, με βήμα σταθερό "firm and steady" προχώρησε προς τα κραπητήρια ακολουθούμενος από δύο αξιωματικούς. Ο ένας μάλιστα πήγε μέχρι την πόρτα και γύρισε ρωτώντας με τι θα γίνει και το μόνο που τους είπα ήταν να μην τον ενοχλήσετε πλέον. Διέκοψε τον διάλογο, γύρισε την πλάτη του προς εμένα και, χωρίς να χαιρετήσει, έφυγε...»